

Tolna vármegye

Völgységi járás
Mána (kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Györe

~~nagy~~ (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a multban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

1235-ben Györe község már szerepel.
(Sárosvár község, Telebánya-jának leírása szerint.)

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mely körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Nem volt

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

Ürbéres község

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

Falu

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

Nem volt

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mely rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

Nincsenek

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe ~~csatolva~~ db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

Szomszédos: Jamény 2 km., Tófüv 3 1/2 km.,
Sásvár 3 1/2 km., Tóralja 4 km., Mása 3 1/2 km.,
Sárán 6 km.

Síkság

Nincs

1966

kat. hold (birtokívek adatai alapján).

1665 k. hold szántó, 138 k. hold rét (kaszáló),

19 k. hold szőlő (beültetett), 34 k. hold

legelő, 8 k. hold erdő, — k. hold

nádas, 90 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya). 12 k. hold kert

Nem

Nincsenek

Nincsenek

834

lélek.

568 r. kath., — g. kath., — ref.,

265 ág. h. ev., 1 izr., — egyéb

569 magyar, 265 német, — tót,

— rutén, — oláh, — horvát,

— egyéb.

Belterületen

Nincs

Földmivelés

180 ház, 462 lakásrész

2 iskola

II. A község szervezete, beosztása és közérdekü viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. *Előljárók.*
(Nem névszerint töltendő ki.)
Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.
(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. *Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?*

Bíró. Törvény- (másod-) bíró. 3 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám
..... jegyző, segédjegyző, orvos
..... állatorvos, irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

.....
1 kisbíró (küldönc), 1 bába,
1 éjjeli őr és 3 gazdasági alkalmazott.
Mára 3 1/2 km.
6 virilista, 6 választott tag, 2-2 pót tag

..... A község 1 választókerületet alkot.

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága.
(a község központjától, távolsági térkép adatai: szerint járható utvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)
Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület
székhelye és távolsága:
Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Sackszárd 32 km.
Bonyhád 13 km.
Bonyhád 13 km.,
Helyben km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és ~~folyamőrség~~ székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Zámény 2 km.
Van, 1 tag. ~~Nincs.~~

~~Van.~~ Nincs.

Nincs
Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.

~~Van.~~ Nincs.

Van. ~~Nincs.~~

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: *Nagymanányok 6 1/2 km.*
Hány magánorvos lakik a községben: *Nincs*
Községi bábák száma: *1*
Körbába lakóhelye és annak távolsága: *—* km.
Okleveles magánbábák száma: *Nincs*
Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? *Szászvár 3 1/2 km.*
Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? *Szekszárd 32 km.*
Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) *~~Van~~ szegényház Nincs.*
9. A gondozott szegények száma: *—* intézeti ápolásban, *—* magán ápolásban.
Elhagyott gyermekek száma? *Nincs* gyermek.
10. Milyen a község ivóvize?
Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó. *Kútviz, jó.*
Van-e csatornázása? *Nincs*
11. Korcsmák és vendéglők száma?
Van-e szálloda, fogadó és hány? *2* korcsma, *—* vendéglő, *—* kávéház.
Van-e községben közfürdő? *Nincs*
Nincs
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? *Nincs*

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: *Szekszárd 32 km.*
Kir. járásbiróság székhelye és távolsága? *Bonyhád 13 km.*

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: *Szekszárd 32 km.*
Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: *Bonyhád 13 km.*
Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi
kirendeltség, székhelye és távolsága: *Bonyhád 13 km.*
Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és
távolsága: *Szombathely 276 km.*

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeli isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középiszkolák vagy más szakiskolák (iparostanociszkola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Rkath. elemi népiszkola: 1 tanterem,
1 tanerő.

Ág. h. ev. elemi népiszkola, 1 tanterem,
1 tanerő.

Nincs

Nincs

Megvan szervezve

Szekszárd 32 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község főkegyháza alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenként időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

Rkath. anyaegyház Szászvár 3 1/2 km.
Ág. h. ev. " " Tuzsény 2 km.

Bonyhád 13 km.

Nincs

Párber

Nincs

Iskolaszék intézi

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédelmi emlékek vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, működő előadások stb. Mozcóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkássegylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Nincs

Nincs

Nincs

Nincs

Nincs

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

Megyei út 2 km.-nyire

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közuti vasutak.

Fővonalon Mára - Trászvár állomás, marharakodóval.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Nincs

Van-e posta, távirtda, távbeszélő állomása?

Nincs

3. Melyik községi közlekedési utvonálhoz járul hozzá a község?

Nem

Községi (közútló) utak hossza?

9 km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

~~Igen.~~ — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Kis és törpebirtok 1966 k. hold

~~mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.~~

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Nem

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Nem

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Nem

Van-e legelő-rendtartás?

Nem

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Nem

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Suckvárd 32 km.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

Nem. Suckvárdi borvidékhez tartozik

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Igen. 1958-ól

Be van-e ültetve?

Igen

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Kőrallatorvos székhelye és annak távolsága.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepék és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Nem

Szekesfehervár 146 km.

232 ló, 273 szarvasmarha,

560 sertés, 432 juh

Nincs

Sengyel 8 km.

Sásvár 3 1/2 km. Bonyhád 13 km.

Bonyhádra

Nem

Mérték: Saksárd. Hordó: Bonyhád.

2 svatocs

Nem

Hangya Fogy. Szövetkezet
2 kovács, 1 bogsnár, 1 ács, 2 kőműves, 2 borbély,
1 mészáros, 2 molnár, 1 cipész

Nincs

Nincs

Szekesfehervár 146 km.

Saksárd 32 km.

Nincs

Nincs

Nincs

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

2 ház, 5 helyiséggel

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

Nincs

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

5 kat. hold szántó és rét, —

— legelő, — kat. hold erdő,

egyéb *44 k. hold*

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Házilag 4 k. holdat, kishaszonbérletben 1 k. holdat.

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

*Körjegyző: 3 k. hold
2 kath. tanító: 1 k. hold*

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Nincs

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

Nincs

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

Községi korcsma és vadászati jog

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó *36* K *22* f. Házadó *7* K

50 f. Ált. kereseti adó — K — f. Tár-

sulati adó — K — f. Vagyon- és jöv.

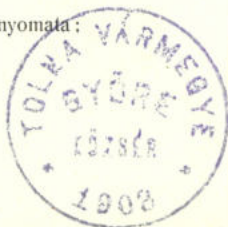
adó — K — f.

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Nincs

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

A község pecsétjének lenyomata:

Cseréssy
Községi (kör-) jegyző.